

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสัญญาโครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย
และโครงการโรงแยกก๊าซที่จังหวัดสงขลา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว (ล) ๑๔๘ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณารายละเอียดของสัญญาโครงการโรงไฟฟ้าบ่อนอกและโครงการโรงไฟฟ้าหินกรูดที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซียและโครงการโรงแยกก๊าซที่จังหวัดสงขลา ในประเด็นว่า หากรัฐในฐานะคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาต่าง ๆ นั้นจะมีผลอย่างไร รวมทั้งพิจารณาว่าหากรัฐในฐานะคู่สัญญาประสงค์จะเพิ่มเติมเงื่อนไขในสัญญาอีกข้อหนึ่งว่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ได้ตกลงหรือประกาศไว้ เช่น ข้อตกลงเรื่องปริมาณสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ หากปรากฏว่าเมื่อโครงการได้ดำเนินการไปแล้วและมีได้เป็นไปตามข้อตกลง ทางฝ่ายรัฐมีสิทธิสั่งปิดกิจการได้โดยไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว (ล) ๒๗๗๐ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบพิจารณารายละเอียดของสัญญาทั้ง ๓ โครงการเพิ่มเติมในประเด็นดังต่อไปนี้คือ สัญญามีความถูกต้องเพียงใด มีข้อบกพร่องหรือไม่ สัญญาดังกล่าวรัฐเสียเปรียบหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งข้อต่อสู้ของรัฐในกรณีเลิกสัญญา

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ^๑ ได้ตรวจสอบพิจารณาสัญญาทั้ง ๓ โครงการตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๕ เสร็จแล้ว และได้จัดส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว^๒ สำหรับการพิจารณาสัญญา ๓ โครงการตามมติคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ มีมติว่า จะพิจารณาสัญญาโครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซียและโครงการโรงแยกก๊าซที่จังหวัดสงขลา ก่อน หลังจากนั้นจึงจะพิจารณาสัญญาจัดซื้อไฟฟ้าโครงการโรงไฟฟ้าบ่อนอกและโครงการโรงไฟฟ้าหินกรูดที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยจะส่งผลการพิจารณาให้ทราบตามลำดับ

^๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ประกอบด้วย นายวัฒนา รตนวิจิตร นายโสภณ รตนกร นายอำนาจ คล้ายสังข์ นายพิชัยศักดิ์ ทรายงกูร และนายกมลชัย รตนสากววงศ์

^๒ เรื่องเสร็จที่ ๑๓๕/๒๕๕๕ และเสร็จที่ ๑๓๘/๒๕๕๕ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๐๒๕๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และ ลับ ด่วนที่สุดที่ นร ๐๖๐๑/๐๒๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ได้พิจารณาสัญญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซียและโครงการโรงแยกก๊าซที่จังหวัดสงขลา คือ Gas Sales Agreement for the Supply of Gas from the Block A-18 of the Malaysia-Thailand Joint Development Area (สัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA)) , Agreement Relating to the Balancing of Natural Gas Purchased from Upstream Parties in the Malaysia-Thailand Joint Development Area (สัญญารักษาสถิติในก๊าซจากพื้นที่ JDA), Shareholders Agreement for Trans-Thailand-Malaysia Pipeline and Gas Separation Plant (สัญญาตั้งบริษัทร่วมทุนโครงการวางท่อก๊าซและโรงแยกก๊าซไทย-มาเลเซีย) และ PTT-Petronas Master Agreement for the Gas Joint Venture Project (สัญญาร่วมศึกษาการร่วมทุนในโครงการใช้ประโยชน์จากก๊าซพื้นที่ JDA) พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงจาก ผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แล้ว มีความเห็นต่อสัญญาดังกล่าวในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประเด็นเรื่องความถูกต้องของสัญญาและข้อบกพร่องของสัญญา เห็นว่าสัญญาดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักกฎหมายว่าด้วยสัญญาและมีผลผูกพันคู่สัญญา

ประเด็นเรื่องข้อต่อสู้ของรัฐในกรณีเลิกสัญญานั้น หากหมายถึงกรณีที่รัฐจะพิจารณายกเลิกสัญญาจะทำประการใด และจะมีความเสียหายอย่างไรนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ได้เคยให้ความเห็นไว้แล้วในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับที่หนึ่ง^๓ แต่หากมีความหมายว่า เมื่อเลิกสัญญาแล้ว ถ้าคู่สัญญานำเรื่องเสนออนุญาโตตุลาการหรือฟ้องคดีต่อศาล รัฐจะมีข้อต่อสู้ประการใด นั้น เห็นว่า ขึ้นอยู่กับข้อเรียกร้องที่คู่สัญญายกขึ้นเป็นกรณีๆ ไปว่า ในข้อเรียกร้องนั้นมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายใดที่ฝ่ายรัฐจะยกขึ้นหักล้างได้ ซึ่งเมื่อมีการนำเรื่องเสนออนุญาโตตุลาการหรือฟ้องคดีต่อศาลจึงจะทราบถึงรายละเอียดดังกล่าว

สำหรับการพิจารณาว่าสัญญาดังกล่าวข้างต้น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียเปรียบประการใด และอย่างไร นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ เห็นสมควรพิจารณาสัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA) ระหว่างผู้ขายร่วม ได้แก่ องค์การร่วมไทย-มาเลเซีย บริษัท Petronas Carigali (JDA) Sdn. Bhd. บริษัท Triton Oil Company of Thailand และบริษัท Triton Oil Company of Thailand (JDA) Ltd. และผู้ซื้อร่วมได้แก่ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) (ปัจจุบันแปรรูปเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)) และบริษัท Petronas ก่อน เนื่องจากสัญญานี้เป็นสัญญาหลัก ส่วนสัญญาอีก ๓ ฉบับ เป็นสัญญาที่ต่อเนื่องจากสัญญานี้

๑. สัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA)

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ มีความเห็นในภาพรวมของสัญญานี้ดังนี้

๑.๑ สัญญานี้ไม่มีข้อสัญญาที่ทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียเปรียบและหากพิจารณาเปรียบเทียบกับ Gas Sale Agreement Pailin-Block B12/27 (สัญญาซื้อขาย

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ [๒], ข้างต้น

ก๊าซแหล่งโพลิน)^๔ ระหว่างบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กับบริษัท Unocal Thailand Ltd. บริษัท Ptt Exploration and Production Public Company Limited บริษัท Amerada Hess International Exploration Limited และบริษัท Moeco Thai Oil Development Co., Ltd. ที่ทำขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว เห็นว่า สัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA) มีข้อสัญญาที่แตกต่างและเป็นประโยชน์กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มากกว่าสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลิน ซึ่งอาจกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

(๑) ตามสัญญาข้อ ๒.๕ กำหนดให้ผู้ซื้อพร้อมคือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท Petronas ต้องรับผิดชอบผู้ขายร่วมฝ่ายละกึ่งหนึ่ง แทนที่จะต้องรับผิดชอบตามสัญญาอย่างลูกหนี้ร่วมกัน

(๒) ตามสัญญาข้อ ๔.๒.๑ (a) กำหนดให้วันเริ่มส่งก๊าซ (DCD) สามารถเลื่อนออกไปได้ในกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย ซึ่งเป็นประโยชน์กับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ ตามสัญญาข้อ ๔.๒.๑ (b) ยังได้กำหนดให้วันเริ่มส่งก๊าซสามารถเลื่อนออกไปได้ในกรณีที่ผู้ซื้อได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการดำเนินการให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมและหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่ไม่สามารถได้รับความเห็นชอบได้ทันภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ข้อสัญญานี้จึงเป็นประโยชน์กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ซื้อ ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินไม่ได้กำหนดกรณีดังกล่าวเอาไว้

(๓) ตามสัญญาข้อ ๔.๖.๑ กำหนดเรื่องปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญา (DCQ) ให้เท่ากับ ๓๙๐ ล้านลูกบาศก์ฟุต เป็นเวลา ๒๐ ปี โดยในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว หากจะมีการกำหนดปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญากันใหม่ สัญญาข้อ ๔.๖.๓ กำหนดให้ผู้ขายและผู้ซื้อสามารถร่วมกันจัดทำประมาณการความต้องการใช้ก๊าซของตลาด (Joint Market Forecast) เพื่อกำหนดปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญาให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดที่แท้จริง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์กับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินในข้อ ๔.๖.๒ ไม่ได้กำหนดมาตรการการจัดทำประมาณการความต้องการใช้ก๊าซของคู่สัญญามาเป็นปัจจัยในการกำหนดปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญากันใหม่

(๔) ตามสัญญาข้อ ๙.๓.๓ ได้กำหนดส่วนลดของราคาซื้อขายก๊าซตามปริมาณซื้อก๊าซสะสมที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลิน ในข้อ ๙.๓.๓ ได้กำหนดราคาซื้อขายก๊าซไว้ในอัตราคงที่ (flat rate) โดยไม่

^๔ ผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ชี้แจงว่า รูปแบบและรายละเอียดของสัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA) ได้นำมาจากสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินซึ่งเป็นสัญญาที่ได้ทำขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน โดยสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินเป็นสัญญาที่ได้มีการปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้นกว่าสัญญาซื้อขายก๊าซฉบับก่อนหน้านั้นที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เคยทำไว้ ได้แก่ สัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งทานตะวัน (ทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘) สัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งยาดานา (พ.ศ. ๒๕๓๘) สัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งน้ำพอง (พ.ศ. ๒๕๓๓) สัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งบงกช (พ.ศ. ๒๕๓๓) สัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งยูโนแคล ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) และสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งเอราวัณ (พ.ศ. ๒๕๒๑)

มีส่วนลด

(๕) ตามสัญญาข้อ ๑๖.๒ ได้กำหนดให้เหตุการณ์ประท้วงของประชาชนซึ่งเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความล่าช้าใด ๆ ในการก่อสร้างระบบท่อก๊าซ เป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ผู้ซื้อไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญา ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินไม่ได้กำหนดกรณีดังกล่าวเอาไว้

๑.๒ อย่างไรก็ตาม มีสัญญาบางข้อที่ไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่ามีผลทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียเปรียบหรือไม่ เนื่องจากต้องพิจารณาถึงเหตุผลในการตกลงทำสัญญาของผู้ขายและผู้ซื้อที่จะต้องทำการต่อรองผลประโยชน์กันในขณะที่ทำสัญญา ความต้องการใช้ก๊าซในขณะที่ทำสัญญา รวมทั้งข้อเท็จจริงที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากการทำสัญญาและปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย ซึ่งอาจกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

(๑) ตามสัญญาข้อ ๔.๗.๑ กำหนดให้ผู้ซื้อสามารถเรียกให้ผู้ขายจัดส่งก๊าซได้สูงสุดถึงจำนวนร้อยละ ๑๑๐ ของปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญา (DCQ) ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลิน ในข้อ ๔.๗.๑ กำหนดให้ผู้ซื้อสามารถเรียกให้ผู้รับสัมปทานจัดส่งก๊าซได้สูงสุดถึงจำนวนร้อยละ ๑๑๕ ของปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญา ซึ่งการกำหนดปริมาณก๊าซที่สูงกว่าดังกล่าวอาจทำให้ต้นทุนการผลิตก๊าซของผู้ขายสูงขึ้นอันส่งผลทำให้ราคาก๊าซสูงขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่สามารถรับก๊าซได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ และผู้ซื้อจะต้องชำระค่าก๊าซในจำนวนดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้เรียกว่า "ภาระ take or pay" (Take-or-Pay obligation) การที่ผู้ซื้อสามารถเรียกให้ผู้ขายจัดส่งก๊าซมากกว่าปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญาเท่าใด ย่อมเป็นผลดีต่อผู้ซื้อเท่านั้น เพราะทำให้ผู้ซื้อใช้เวลาในการรับก๊าซที่เกิดจากภาระ take or pay ที่ค้างอยู่ในเวลาที่สั้นลง และภาระดอกเบี้ยก็จะน้อยลงตามไปด้วย

(๒) ตามสัญญาข้อ ๔.๙.๒ ประกอบกับข้อ ๔.๙.๑ กำหนดวิธีการคิดคำนวณจำนวนค่าภาระ take or pay แตกต่างจากสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลินดังนี้

- ตามสัญญาข้อ ๔.๙.๒ ประกอบกับข้อ ๔.๙.๑ ของสัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA) มีวิธีการคิดคำนวณคือ

จำนวนค่าภาระ take or pay = ๙๐% ของปริมาณก๊าซสุทธิรายปี (Net ACQ) – 1/2 (ปริมาณก๊าซซึ่งผู้ขายไม่สามารถส่งให้ผู้ซื้อโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ซื้อ + ปริมาณก๊าซซึ่งผู้ซื้อไม่สามารถรับได้อันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย + ปริมาณก๊าซซึ่งไม่สามารถส่งได้เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการก่อสร้าง)

ตามสัญญาข้อ ๔.๑๐.๒ ประกอบกับข้อ ๔.๑๐.๑ ของสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลิน มีวิธีการคิดคำนวณคือ

จำนวนค่าภาระ take or pay = ๑๐๐% ของปริมาณก๊าซสุทธิรายปี (Net ACQ) – (ปริมาณก๊าซซึ่งผู้รับสัมปทานไม่สามารถส่งให้ผู้ซื้อโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ซื้อ + ปริมาณก๊าซซึ่งผู้ซื้อไม่สามารถรับได้อันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย)

จากวิธีการคิดคำนวณค่าภาระ take or pay ตามสัญญาทั้งสองดังกล่าว ยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าสัญญาใดได้กำหนดไว้เป็นประโยชน์กับผู้ซื้อมากกว่ากัน เนื่องจากขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่จะเกิดขึ้นจริงในแต่ละกรณี ๆ ไป

(๓) ตามสัญญาข้อ ๑๔.๒ กำหนดความรับผิดชอบของผู้ขายในกรณีที่ส่งมอบก๊าซที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่กำหนดในสัญญาไว้ไม่เกินมูลค่าของก๊าซในปริมาณซื้อขายก๊าซรายวันตามสัญญา (DCQ) เป็นเวลา ๖ วัน ส่วนตามสัญญาซื้อขายก๊าซแหล่งโพลิน ในข้อ ๑๔.๒ ไม่ได้จำกัดความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวเอาไว้ ข้อสัญญานี้จึงอาจทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสียเปรียบได้ อย่างไรก็ตาม จำนวนค่าเสียหายสูงสุดที่ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบดังกล่าวก็มีจำนวน สูงมากพอสมควร อีกทั้งในทางปฏิบัติ กรณีที่ผู้ซื้อจะได้รับความเสียหายเกินกว่าจำนวนค่าเสียหายดังกล่าวก็เกิดขึ้นได้น้อย เนื่องจากโดยปกติทั้งผู้ซื้อและผู้ขายจะมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบคุณภาพก๊าซ ณ จุดส่งมอบก๊าซ ผู้ซื้อและผู้ขายจึงสามารถดำเนินการแก้ไขเรื่องคุณภาพก๊าซได้ทันที

๒. สัญญารักษาสิทธิในก๊าซจากพื้นที่ JDA สัญญาตั้งบริษัทร่วมทุนโครงการวางท่อก๊าซและโรงแยกก๊าซไทย-มาเลเซีย และสัญญาร่วมศึกษาการร่วมทุนในโครงการใช้ประโยชน์จากก๊าซพื้นที่ JDA

สัญญาทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวเป็นสัญญาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายร่วมของสัญญาซื้อขายก๊าซจากแปลง A-18 ในพื้นที่ JDA (GSA) คือบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท Petronas มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการนำก๊าซที่ซื้อมาใช้ประโยชน์โดย ๑) สัญญารักษาสิทธิในก๊าซจากพื้นที่ JDA เป็นเรื่องการจัดสรรปริมาณก๊าซที่ซื้อมาระหว่างผู้ซื้อด้วยกัน ๒) สัญญาตั้งบริษัทร่วมทุนโครงการวางท่อก๊าซและโรงแยกก๊าซไทย-มาเลเซีย เป็นเรื่องตั้งบริษัทขึ้นสำหรับดำเนินการวางท่อไปรับก๊าซจากพื้นที่ JDA มาทำการแยกก๊าซและจัดส่งก๊าซให้กับผู้ซื้อร่วม และ ๓) สัญญาร่วมศึกษาการร่วมทุนในโครงการใช้ประโยชน์จากก๊าซพื้นที่ JDA เป็นเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ในโครงการร่วมทุนระหว่างผู้ซื้อร่วมในการใช้ประโยชน์จากก๊าซที่ซื้อ

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ พิจารณาสัญญาทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในภาพรวมว่า ไม่มีข้อสัญญาที่ทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องเสียเปรียบบริษัท Petronas เนื่องจากเป็นสัญญาที่สร้างขึ้นตามโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียเพื่อแสวงหาประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ JDA บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและประโยชน์ที่จะได้รับที่เท่าเทียมกัน (๕๐:๕๐)

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๕